

1. Referentie

Referentie	Berten, H., (2010). Jongeren en Seksualiteit: Een Structurele Benadering van Context- en Peer Invloedseffecten in de Adolescentie. Onuitgegeven doctoraats thesis, Universiteit Gent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, Onderzoeksgroep Macro –en Structurele Sociologie.
Taal	Nederlands/Engels
ISBN - ISSN	
Publicatievorm	Doctoraats thesis

2. Abstract

Deze studie speelt in op de twee belangrijkste beperkingen van sociaal-cognitieve verklaringsmodellen. Deze tekortkomingen zijn het gebrek aan aandacht voor sociale en contextuele factoren enerzijds, en de vooropgestelde causaliteit anderzijds. Het is op deze tekortkomingen dat we willen inspelen door een structurele benadering van invloedsprocessen naar voor te schuiven, waar de sociale context meer op de voorgrond komt te staan, en waar een meer dynamische relatie tussen RGG-kennis en seksueel gedrag centraal staat. Het eerste deelfacet van deze studie gaat na of er al dan niet een wederkerige relatie bestaat tussen AIDS-kennis en seksueel gedrag, en of de adolescent dus niet een meer actieve rol kan worden toegekend in de zoektocht naar informatie over reproductief gezond gedrag. Het tweede deelfacet richt zich op de invloed van allerlei contextuele invloedseffecten, met in het bijzonder aandacht voor de invloed van sociale netwerken van peer relaties.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Delinquentie, onderwijs, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Etiologie, kansenongelijkheid, probleemgedrag, seksualiteit

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	
Onderzoeker(s)	Hans Berten, Universiteit Gent

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de invloed van structurele- en invloedseffecten met betrekking tot de relatie tussen AIDS kennis en seksueel gedrag in de adolescentie?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek aan de hand van schriftelijke enquêtes (gesloten vragen), aangevuld sociometrische data van vriendschapsrelaties tussen leerlingen op school
Onderzochte groep	Adolescenten: 3 ^o jaar en 5 ^o jaar van het secundair onderwijs

Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

	De resultaten tonen aan dat de relatie tussen kennis en gedrag eerder gekenmerkt wordt door een wederkerige dan unidirectionele relatie, met een belangrijke mediërende rol weggelegd voor de sociale omgeving waarin het individueel handelen van actoren is ingebed. Wat de context- en peer invloedseffecten betreft ging de aandacht naar de structurerende werking van scholen enerzijds en netwerken van peer relaties binnen die scholen anderzijds. Deze studie toont aan dat sociale klasse in sterke mate bepaalt in welke onderwijstypes jongeren terechtkomen, en dat deze onderwijstypes een belangrijke context zijn voor differentiële socialisatieprocessen met betrekking tot seksualiteit, deviantie, en levensstijlen. Binnen deze scholen zijn het vooral de informele netwerken van vriendschapsrelaties die verantwoordelijk zijn voor deze socialisatieprocessen. Met deze studie tonen we aan op welke wijze netwerkanalyse een bijdrage kan leveren aan dit verhaal, omdat het toelaat de specifieke kenmerken of attributen van deze peers onderling met elkaar in verband te brengen. Een belangrijke conclusie is dat in het bijzonder cohesieve relaties verantwoordelijk zijn voor invloedseffecten tussen jongeren. Niet alleen manifesteren deze cohesieve relaties zich voornamelijk tussen peers die gelijk zijn in geslacht en etnische achtergrond, adolescenten vergelijken zich tevens bijna uitsluitend met vrienden die op hen gelijk zijn in deze belangrijke kenmerken van de sociale identiteit. Ten slotte blijkt dat ook gelijkheid in structurele positie gerelateerd is met sociale invloed, maar deze invloedseffecten zijn volledig te wijten aan indirecte processen van cohesie.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Rossem, R., Berten, H. & Van Tuyckom, C. (2010). "AIDS knowledge and sexual activity among Flemish secondary school students: A multilevel analysis of the effects of type of education". *BMC Public Health*,10,(30).

Berten, H., Van Rossem, R. (2009). "Knowing better but doing worse: An exploration of the relationship between AIDS knowledge and sexual risk behavior among adolescents in Flemish secondary schools". *Journal of Adolescence*,32,(5),1303-1319.